

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 50 petič vrst & Din 2.—, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrst & Din 4.—. Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Veličastna poklonitev Kralju-Vitezu v Parizu

Stotisočglava množica se je včeraj v Parizu pred Slavolokom zmage poklonila spominu velikega kralja-zaveznika

Pariz, 12. novembra. AA. Čeprav je včeraj deževalo, se velikanske množice Parizčanov niso dale ovirati, da ne bi ure in ure potrpeli čakale, da pride tudi nanje vrsta za poklonitev pred katafalkom in posmrtno masko Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja pod Slavolokom zmage v Parizu. Ta vztrajnost Parizčanov pri tej spontanosti pobožni želji je bolj izrazila razpoloženje Francozov od kakršnekoli izjave. Velikanski kraljev prapor, ki je zastiral zapadni obok slavoloka, je bil razkošno razsvetljen, tako da so se tri jugoslovenske barve in beli orol videli celo na trgu Concordie. Bivši bojevniki v vrstah in nepregledna množica ljudi so zavzemali cele pariške ulice, medtem se je pa pod hladnim jesenskim dežjem vršila pobožna cerkevna slovesnost, ruski zbori so pa peli pod Slavolokom. Ta služba božja je sploh prva cerkevna slovesnost te vrste, ki se je vršila pod orjaškim Slavolokom. Cel gozd bojevnških zastav, invalidi na vozičkih, nepregledne vrste bivših bojevnikov in velikanska množica ljudi — vse je bilo zbrano, da se pokloni Viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju, ki se mrtev služi svoji domovini.

Izkazovanje časti blagopokojnemu

Viteškemu kralju Aleksandru se je vršilo vse popoldne pod Slavolokom, čeprav je bilo zelo mrzlo vreme, je defiliralo pred kraljevim katafalkom in njegovo posmrtno masko več stotisoč ljudi. Prva je defilirala tako imenovana nacionalna fronta, v kateri so združena razna patriotska društva. Na čelu ogromne množice so korakale modre srajce. V drugi skupini so nosili pod steklom posmrtno masko blagopokojnega kralja Ureditelja. Na eni strani te skupine je korakal znani kipar del Sarthe, ki je izdelal osnutek za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Ureditelju v Parizu. Na drugi strani med nosilci steklene vitrine s kraljevo masko so pa opazili znanega publicista Bineta-Valmese. Kraljevo posmrtno masko so položili zraven groba francoskega Neznane junaka pod Slavolokom in tedaj se je povorka ustavila. Takrat so pristopili katoliški duhovniki, protestantski pastor in rabin in opravili kratke molitve za dušni pokoj Viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju in francoskemu Neznani junaku.

Po molitvi je čelo povorke krenilo dalje, na Elizejskih poljanah je pa ob zvokih fanfare nastopil oddelek članov patriotske mladine in dolgi ko-

nah. Na čelu so nosili velikanski lovorjev venec s trobojnicco, na kateri je bil napis: Zvestemu zavezniku Kralju-junaku in Mučeniku, Aleksandru jugoslovenskemu — Nacionalna fronta. De-

filiranje patriotske mladine je poteklo v popolnem redu. V skupinah voditeljev te organizacije so opazili pariškega poslanca Pierra Taitingerja in polkovnika Ferandija.

Nato je stopala znana patriotska organizacija »Francistov«, za njo pa člani organizacije Francoske solidarnosti, za njimi organizacija »Action Française« z oddelkom motociklistov na čelu. Svoje pristaše, ki so se udeležili tega defileja, sta vodila Charles Maurras in Maurice Pigot. Na koncu defileja so stopali v lepem in imponentnem redu člani znane bojevnške organizacije »Ognjeni križi«, ki jih je vodil njihov voditelj polkovnik de la Rocque.

Vsa ta velikanska manifestacija v znak spoštovanja do blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ureditelja in iskrenega prijatelja do Jugoslavije je potekla v najlepšem redu in v navzočnosti velikanskih množic francoskega naroda. Pariz je predsinočnim in včeraj pokazal, koliko mu je do prijateljstva Jugoslavije in kako globoka je njegova bolelost zaradi smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja. Staro in mlado, siromašni in bogati — vsi so hoteli izkazati čast velikemu in mučeniškemu vladarju prijateljske države.

Poincare velik dobrotnik

Pariz, 12. novembra. AA. Iz Bar le Duca poročajo, da so tamkaj službeno objavili oporoko pokojnega predsednika republike, predsednika ministrskega sveta in akademika Raymonda Poincareja. V tej oporoki poklonja pokojni Poincare vse svoje posestvo v Sampignysu okraju Meuse. Njegova vdova, ga. Poincarejeva, ima pravico do doživetnega užitka.

Nov finančni škandal v Franciji

Pariz, 12. novembra. AA. Havas poroča iz Rouena, da je v tamošnjem listu »Journal de Rouen« izšlo podrobno poročilo o finančnem škandalu v Rouenu. Kaže, da gre za velike zlorabe nekakega velikega stavbenega podjetja. Država je oškodovana za 120 milijonov frankov. Podjetje bi moralo izročiti material na velike pristaniške naprave na spodnji Seini in izvršiti še druga državna dela. Dozadj so ugotovili, da je podjetje navedlo ogromne količine gradiva, ki pa ga ni dobavilo. Država je podjetju plačala zneske za 4 krat večje količine materiala, kakor jih je v resnici naročila.

Nemški načrti

London, 12. novembra. g. Listi javljajo na podlagi dunajskih informacij, da namerava nemška vlada po eventualni zopetni pridružitvi Posarja kot prvi ukrep uvesti splošno obvezno vojaško službo. »Evening News« pravi, da bi ta korak pomenil odpoved vojaških klavzul versalleske mirove pogodbe. Gobbels je prepovedal nemškemu tisku objaviti vesti o tem načrtu.

Angleški predlog za omejitve oboroževanja

London, 11. novembra. AA. Veliko Britanijo bo na seji predsedstva razorožitvene konference, ki bo 20. novembra, zastopal pravosodni minister Eden. Verjetno je, da bo v imenu svoje vlade predložil načrt o ureditvi izvoza in trgovine z orožjem, ki ga je omenil podpredsednik angleške vlade v svojem snočnem govoru.

Panika v Budimpešti

Kljub vsemu zanikanju vladnih krogov se polasča madžarske javnosti vedno večje vznemirjenje zaradi množičnih se obtožb proti Madžarski

Praga, 12. novembra. r. »Narodni Listy« objavljajo zanimiva poročila o položaju Madžarske po razkritju podrobnosti o marsejskem atentatu. Posledice te preiskave in odločno stališče, ki ga v tem pogledu zavzema Francija in ki prihaja do izraza ne samo v francoskem tisku, temveč tudi v tisku Male antante, izživlja na Madžarskem, zlasti pa v Budimpešti, vedno večje vznemirjenje, ki vse bolj prehaja v paniko. Madžarski tisk se po višem nalogu na vse mogoče načine trudi, da bi zavrgel težke obtožbe, ki se vedno bolj kopičijo proti Madžarski. Budimpeštanski listi z vidno nervoznostjo poudarjajo, da je treba tem »neupravičenim sumničnim« odločno napraviti konec in da se mora vlada, če ne gre drugače, poslužiti najskrajnejših sredstev. Toda obtožbe, ki se z vsakim dnem bolj kopičijo proti Madžarski, so tako dokumenti-

bo Madžarska po končani preiskavi znašla v popolnoma izoliranem položaju. Zaradi tega se vedno bolj poudarja, da rimski ekonomski pakt, kakor se je izvajal v praksi dosedaj, ni dovolj uspešno sredstvo za zaščito gospodarskih interesov Madžarske. Zato smatrajo v Budimpešti, da bi bilo nujno potrebno ta pakt vsestransko poglobiti ker za doseglo dobo ni nikakega upanja na kakšen drugi večji trgovinsko-politični uspeh. Revizionizem je poražen in v bližnji bodočnosti Madžarska ne bo več mogla nastopati s svojimi revizionističnimi zahtevami. Revizionistična politika je spravila madžarsko politiko v zagato, iz katere sedaj ni videti izhoda. Poslednja nada je bil Gömböšev poset v Rimu. Toda madžarski ministrski predsednik se je vrnil iz Rima razočaran. Četudi govoril komunike o rimskih razgovorih Gömböša o italijansko-madžarskem sporazumu, je vendar stališče Italije glede aktualnih mednarodnih vprašanj, ki so za Madžarsko izredno važna in resna, nejasna. Zato so se v Budimpešti upra-

vičeno začeli bati za bodočnost madžarske države. Celotni narodni poslanec Eckhart, ki je zastopal Madžarsko v Ženevi, je novinarjem priznal, da so časi za Madžarsko izredno težki, in da se bližajo še hujši dnevi. V zvezi s tem v političnih krogih mnogo komentirajo poročilo dunajskega dopisnika »Neue Zürcher Zeitung«, ki opozarja na temperamentno pisanje budimpeštanskih listov in zlasti podčrtava pisanje organa predsednika madžarske vlade Gömböša, ki poudarja, da bo Madžarska znala in mogla najti sredstva in načina, da se opere sramote, v katero hočejo spraviti Madžarsko po marsejskem atentatu. Organ predsednika madžarske vlade se obreza tudi nad jugoslovenski tisk, kateremu predbaci v seveda neobjektivnost, če poroča o nepobitnih dokazih preiskave, ki mečejo kaj čudno luč na odnose teroristov z madžarskimi uradnimi krogi. List g. Gömböša se povzpneja celo tako daleč, da že kar odkrito grozi z vojnimi konflikti, če se ne bo ugodilo madžarskim zahtevam.

Zbližanje z Bolgarijo vidno napreduje

V kratkem bodo urejena razna obmejna vprašanja, kar bo pospešilo medsebojni promet

Sofija, 12. novembra. r. Jugoslovenski poslanik Cincar-Marković je po povratku iz Beograda posečil bolgarskega zunanjega ministra Kosto Batalova. Njegov poset je zbudil v bolgarskih političnih krogih veliko zanimanje, ker se je jugoslovenski poslanik baš vrnil iz Beograda. Na sestanku sta razpravljala o vseh vprašanjih, ki se tičejo Jugoslavije in Bolgarije, zlasti pa o nadaljnjih olajšavah v obmejnem prometu. Otvorili bodo nove prehode čez mejo v okolici Zalečara in Kumanova. Tudi formalnosti za izdajanje potnih listov se bodo poenostavile. V kratkem se sestane posebna mešana komisija, ki bo uredila s tehnične strani vsa vprašanja, o katerih sta se dogovorila ministra Ba-

talov in Jevtić na njunem poslednjem sestanku.

Po konferenci s poslanikom Cincar-Markovićem je zunanji minister izjavil novinarjem: Po svojem povratku iz Beograda me je posečil g. Cincar-Marković. Govorila sva o vseh aktualnih vprašanjih, ki zanimajo obe naši dve državi. V najkrajšem času bomo pričeli praktično urejevati vsa ona vprašanja, o katerih smo se dosedaj sporazumeli. Te dni bo sestavljena mešana komisija za ureditev teh vprašanj.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Spominu padlih

Na obletnico premirja se je ves narod spominjal pokojnega kralja kot tvorca miru

Beograd, 12. novembra. AA. Med včerajšnjo cerkevno slovesnostjo na francoskem pokopališču v Beogradu je odpravnik poslov francoskega poslanstva Knobel imel govor, v katerem je med drugim dejal:

Danes je 11. november, dan, ki ga je neki francoski ministar predsednik imenoval dan slave, žalosti in mira.

Na današnji dan pred 16 leti je na vsem vencu rogov od morja do Vogeov, kjer so štiri leta delali, trpeli in se borili do zadnjega zdihljaja za zmago Francije, odmeval tisti čudni zvok trobente: Ustavite streljanje!

Vsa srca so vzdihnila. Bil je praznik, velik praznik premirja, ki je vili nove nade za mir med ljudmi.

Naše misli so že tedaj veljale tistim, ki so s svojimi žrtvami omogočili največje slovo. Pri spominu nanje smo enih misli. Naša čustva se klanjajo pred junaki, brati, ki so si s svojo krvjo postavili večni spomenik svojega heroizma.

Leto 1934 je rodilo hude udarce za ves svet. Zdalj, ko smo zbrani pred tem spomenikom padlim vojakom, hite naše misli, tudi k tistim, ki so pred kratkim odšli za njimi v boljše življenje.

Veliki kralj in dva divna predstavnika naše krvi, ki so jim srca od 2. avgusta 1914

naprej bila z istimi upi, niso več med živimi. Znana so vam njihova dela, ki so jih ustvarili in za katera so žrtvovali tudi svojo kri. Kralj Ureditelj, ta svetli lik viteza iz starih dob, je služil svoji zemlji z vso svojo plemenito dušo. Se v zadnjih trenutkih svojega življenja je z ljubeznijo objel svojo junaka domovino. Poleg njega je plemeniti mož, ki nam je skoval svetlo orožje in ki mu gre hvala, da smo mogli prenesti mučeništvo in slavno leta in ki je tudi v dobi mira dal dokaz svoje velike duha. Tretji je bil vzor idealno vestnega moža, ki je Franciji vili poguma in poleta in ki jo je bolj ljubil, kakor samega sebe, povečujoč ji ves svoj um in vso svojo vero.

Poklonimo se v tugi in z veliko ljubeznijo tem možem do same zemlje. Za nas Francoze, ki živimo v Jugoslaviji, 11. november 1934 ne more biti drugega kakor dan žalosti, brez zarka veselja.

Zato je treba v tej močni ljubezni združiti naše napore, da bi krvi, ki je orosila našo zemljo, nikoli ne pozabili in da bi se mogli reči, da jih smrt ni zamažala pokosila. Posnemajmo njihovo slovo in okrepimo svoje prijateljske zveze, da bomo vredni prijatelja, ki je legel k večnemu počitku pod močnim obokom mavzoleja v Oplen-

Nemčija se tajno mrzlično oborožuje

Francoske in angleške informacije o nemškem tajnem oboroževanju — Vsa Nemčija je vojaško organizirana

Pariz, 12. novembra. r. O oboroževanju v Nemčiji poročajo francoski listi nove podrobnosti. Tako je objavil »Journal« vest, da so pričeli v Busingovih in Daimlerjevih tovarnah v Berlinu in Vratislavi izdelovati nove vrste tankov, ki so izredno nagli. V Kruppovih tovarnah so zgradili neke vrste križarko na kopnem, ki razvija dosedaj nedoseženo udarno silo. Tanke gradijo tudi v vseh tovarnah za železniške vozove. Nemčija je pričela v napredju z določili versalleske mirovne pogodbe znova graditi tudi obmejne utrdbe. Vse stare utrdbe, ki bi jih bili morali po olohabih mirovnih pogodb podreti, so skoraj že obnovljene. Razen meje proti Franciji utrjujejo Nemci tudi poljsko-nemško mejo. V Vzhodni Prusiji gradijo predvsem betonirane kaverne. Končno bodo tudi nove avtomobilske ceste, ki jih grade na vse strani, služile v prvi vrsti vojaškim svrham. V Nemčiji je vse vojaški in civilni avtopark združen pod vrhovno vojaško kontrolo. V zadnjem času so organizirali tudi motociklistične vojaške vaje, pri katerih sodeluje do 200.000 moto-

ciklistov, ki se vadijo zlasti ponoči z ugašenimi lučmi.

London, 12. novembra. r. »Daily Mail« poroča, da bodo v Nemčiji v kratkem do gradilni velikanstvo tovarno za gradnjo letal, v kateri bo zaposlenih okrog 30.000 delavcev. Ob Baltsem morju bodo zgradili še več takih manjših tvornic. Med tem je produkcija letal že silno narasla. V letalski tovarni v Friedrichshafnu ob Bodenskem jezeru preizkušajo poslednje dni nove tipe letal. Poskusi se vršijo v najstrožji tajnosti. Vsako noč imajo letalske vaje, katerih namena ni mogoče doznati. V ostalem meniš list, da je v letalskih tovarnah v Nemčiji že sedaj zaposlenih okrog 15.000 delavcev. Do prihodnjega leta bo Nemčija razpolagala že z okrog 25.000 vajnimi letali.

Sterilizacija v Nemčiji

Berlin, 12. novembra. AA. Po uradnih podatkih so v berlinskih osrednjih zaporih v Moabitu od 24. novembra lanskega leta do danes sterilizirali 111 obsojencev, ki so v teh zaporih ali ki so že prestali kazen.

Gömbös

rane, da madžarski tisk vedno bolj izgublja svoje ravnotežje in ne more niti približno označiti, kaj si zamišlja pod radikalnimi sredstvi, s pomočjo katerih naj bi se zaustavila »protimadžarska kampanja«. Če tudi se za enkrat ne more reči, da bi zavzele posledice atentata oblike kakšne večje mednarodne akcije proti Madžarski, vendar je zavladal v Budimpešti upravičen strah, da se

